

1998

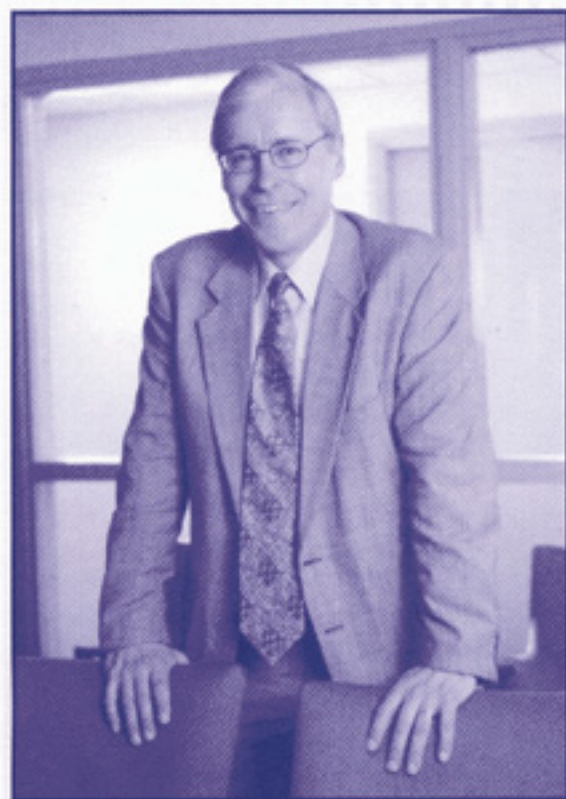

SUOMEN
VAKUUTUSTOIMINTA

1998

VAKUUTUSYHTIÖIDEN
KESKUSLIITTO

Vuosi 1998 oli suomalaiselle vakuutustoiminnalle menestyksellinen. Vakuutusala on myös hyvin varustautunut kohtaamaan Euroopan vielä kehitysvaiheessa olevien vakuutustoiminnan sisämarkkinoiden ja yhteisvaluutan tuomat haasteet.

Huomattavin vakuutusalan lainsäädäntöhanke Suomessa oli uuden vakuutusvalvontaviraston perustaminen. Hanketta perusteltiin käytännön valvontatyön erottamisella lainsäädännön valmistelusta ja norminannosta. Viraston perustamisesta seurasi erittäin laaja teknisten muutosten tarve koko alaa koskevaan lainsäädäntöön. Uuden viraston toiminta käynnistyi huhtikuun alussa 1999.

Muita vakuutusalaan koskevia lainsäädäntöasioita olivat muun muassa asuntokauppalain rakennusvirhevakuutusta koskevien säännösten voimaantulo ja palo- ja pelastustoimintalain uudistus. Myös tietosuojalainsäädännön ja vahingonkorvausoikeuden kehittämistarpeesta käytiin keskustelua.

EU-lainsäädäntötyössä valmistui yksi erityisesti vakuutusalaan koskeva direktiivi. Sillä pyritään tehostamaan vakuutusryhmittymiin kuuluvien vakuutusyritysten viranomaisvalvontaa. Yksi keskeinen tavoite on pääoman kahdenkertaisen hyväksikäytön estäminen. Direktiivi aiheuttaa Suomen lainsäädännön aineelliseen sisältöön vain vähäisiä muutoksia.

Useiden vakuutustoimintaa koskevien tai sivuavien direktiiviehdotusten valmistelu jatkui. Keskustelua käytiin mm. rahoituspalveluiden etämyynnistä, lisäläkerahastoista sekä vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäännöksistä. Komissio julkaisi vuoden loppupuolella rahoituspalvelujen toimintaohjelman, johon oli koottu yhteen mm. vakuutustoimintaa koskevia toimenpidesuosituksia. EU-tasoisesta valmistelutyön yhteydessä vahvistui edelleen käsitys siitä, että vakuutustoiminnan keskeiset ratkaisut ovat Suomessa Euroopan kärkeä.

Taloudellinen kehitys Suomessa sisälsi vuonna 1998 sekä hyviä että heikompia jaksoja. Tammikuusta heinäkuuhun taloudellinen kasvu oli vankkaa. Vuoden 1997 syksyllä ensimmäiset merkkinsä antanut Aasian kriisi tuli voimalla yleiseen tietoisuuteen heinäkuussa 1998. Maailmantalouden vetäessä henkeä vientitulokset ja investoinnit pysähtyivät. Vuoden lopulla teollisuuden suhdannebarometrit ennakoivat jo taantumaa. Ainoana poikkeuksena oli elektroniikkateollisuus, joka Nokian vetämänä jatkoi kaksinumeroista kasvuaan. Vientisektorin huonoista uutisista huoli-

matta yksityinen kulutus jatkoi kasvuaan vielä vuoden lopulla.

Vuonna 1998 Euroopassa valmistauduttiin siirtymään yhtenäisvaluuttaan. EMUn kolmanteen vaiheeseen siirtyvien yhdentoista jäsenmaan korot alenivat ja lähentyivät toisiaan. Päinvastoin kuin oli odotettu, valuuttamarkkinat suhtautuivat yhtenäisvaluutan valmisteluun täysin rauhallisesti. Markkinaosapuolilla oli siten mahdollisuus luoda tarvittava infrastruktuuri euroon siirtymiseksi ilman ulkopuolisia paineita. Suomi liittyi EMUun ensimmäisessä aallossa. Sen seurauksena myös suomalaiset vakuutusyhtiöt valmistautuivat uuteen aikaan: euroalueelle suuntautuvat valuuttamääräiset sijoitukset kasvoivat voimakkaasti vuoden aikana.

Maksutulon kasvu oli kaikissa päävakuutuslajeissa edellisvuotta selvästi korkeampi. Parin hitaamman kehityksen vuoden jälkeen henkivakuutuksen kasvu nousi pitkän aikavälin odotusten tasolle. Loppuvuoden myyntiä vauhditti erityisesti tiedossa ollut laskuperustekoron alentaminen 4,5:stä 3,5 prosenttiin vuoden 1999 alun jälkeen tehtäville vakuutuksille. Koron alennus merkitsee käytännössä samansuuruisesta alennusta asiakkaalle varmasti luvattavaan tuottoon ja se oli välttämätön alentuneen korkotason vuoksi. Samasta syystä myös lakisääteisten vahinkovakuutusten vanhojen eläkevästuiden laskuperustekorkoa alennettiin. Tämän vuoden alussa eri vakuutuslajeissa uusiin vakuutuksiin sovellettava laskuperustekorko vaihtelee 3 ja 3,5 prosentin välillä. Vanhoissa vakuutuksissa korot ovat 3–4,5 prosenttia. Kokonaisuutena tilanne on siten hallinnassa, jos yleinen korkotaso ei enää voimakkaasti alene tai pörssien kehitys muutu päivästaiseksi viime vuosiin nähden.

Vakuutusyhtiöiden tulokset olivat kautta linjan hyviä. Vakuutusliikkeen tulokset paranivat, mutta erityisesti sijoitusten tuotto oli poikkeuksellisen korkea sijoitusmarkkinoiden ennätyskehyksen kehityksen vuoksi. Tämäkin osoittaa, miten tärkeitä vakuutustoiminnalle ovat maan talouden suotuisa kehitys ja yhteisen valuutan tuomat edut.

Vakuutus on erinomainen väline monien yhteiskunnassa esiintyvien keskeisten riskien taloudellisten riskien järjestyneeseen kohdentamiseen ja samalla myös pienentämiseen. Vakuutuksen avulla yksilön ja yhteisön vastuu voidaan yhteensovittaa järkeväällä ja optimaalisella tavalla. Yhteiskunnan monimutkaistuessa ja kansainvälistyessä, väestörakenteen muuttuessa, uusien

riskien ilmaantuessa ja vanhojen muuttuessa tulee vakuutustoiminnan merkitys yhä tärkeämmäksi. Suomalainen vakuutusala on valmis kehittämään erilaisia riskienhallinnan ratkaisumalleja ja tuomaan niitä myös päättäjiin tietoon silloin, kun ratkaisut sitä vaativat.

Jukka Rantala

Vakuutusmarkkinoiden yleinen kehitys

Vakuutusosalalle vuosi 1998 oli menestyksekkäs. Maksutulo kasvoi koko rintamalla, vahinkokehitys oli maltillista ja sijoitustoiminta onnistui yli odotusten. Vaikka pelko kansainvälisen talouskriisin leviämisestä loi vuoden lopulla epävarmuutta talouteen viennin hidastumisen ja heiluvien pörssikurssien kautta, vakuutusyhtiöiden tulokseen niillä ei ollut vaikutusta. Vakuutusyhtiöiden tulosta 1998 voidaan luonnehtia yhdellä sanalla: erinomainen.

Vakuutusosalalla vietiin loppuun vuonna 1997 päätetyt toimialajärjestelyt. Pohjola selkeytti konsernirakennettaan siirtämällä vahinkovakuutus toiminnan ja asiakaspalvelun näitä varten perustettuihin tytäryhtiöihin. Vahinko-Pohjola aloitti liiketoimintansa kesällä 1998. Eläke-Sampo vastaanotti osan Eläke-Varman vakuutuskannasta ja muuttui Varma-Sammoksi syksyllä 1998. Eläke-Varman jäljelle jääneestä osasta muodostettiin Yrittäjien-Fennian eläkevakuutusyhtiö. Kun Yrittäjien-Fennia lisäksi käynnisti oman henkivakuutusyhtiön syksyllä 1998, syntyi sen ympärille kaikkia vakuutuspalveluja tarjoava vakuutusryhmittymä.

Joulukuussa 1998 Suomessa oli toimilupa 52 kotimaisella vakuutusyhtiöllä. Vakuutusyhtiöt muodostavat usein ryhmittymiä, joten toimilupien lukumäärä ei kerro itsenäisesti toimivien yhtiöiden lukumäärää. Suomen vakuutusmarkkinat ovat varsin keskittyneet, mutta suomalaiset vakuutusryhmät ovat pieniä Eurooppaan verrattuna. Suomessa toimi joulukuussa 1998 kahdeksan ulkomaista vakuutusyhtiötä. Niiden osuus vakuutusmaksutulosta oli hyvin pieni, arviolta noin prosentti.

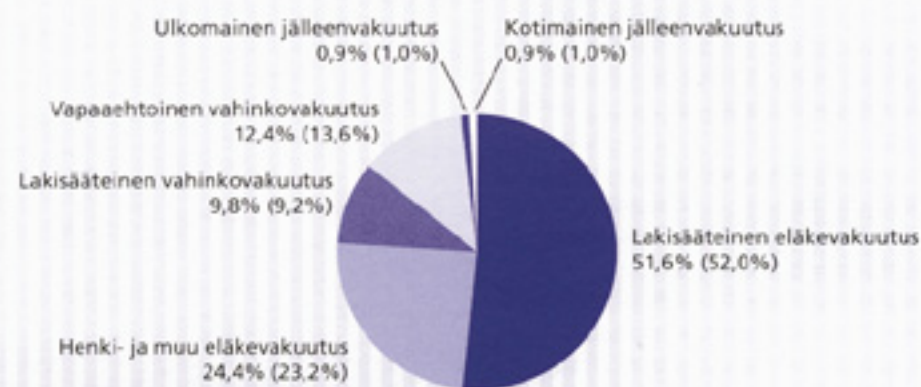
Vuodenvaihteessa 1998 oli 238 ETA-yhtiötä jättänyt vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa koskevan ilmoituksen sosiaali- ja terveysministeriölle. Edellisvuoteen verrattuna ilmoituksen tehneiden yhtiöiden lukumäärä kasvoi neljänneksen. Ilmoituksista 181 koski ainoastaan vahinkovakuutusta, 47 ainoastaan henkivakuutusta ja 10 molempia. Yhtiöt eivät ole vielä olleet kovin aktiivisia Suomen vakuutusmarkkinoilla.

Sosiaali- ja terveysministeriön ylläpitämässä vakuutusvälittäjärekisterissä oli toukokuussa 1999 kirjoilla 32 vakuutusmeklariyritystä ja 118 vakuutusmeklaria. Vakuutusmeklariyritysten lukumäärä kasvoi yhdellä ja vakuutusmeklareiden 23 henkilöllä. Vakuutusmeklarien välittämien vakuutusten osuus maksutulosta on vielä pienuutta, mutta se on kasvamassa.

Vakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutulo kohosi 15 prosenttia 56,5 miljardiin markkaan. Henkivakuutuksen maksutulo kasvoi 21 prosenttia 13,8 miljardiin markkaan. Kasvuun vaikutti muun muassa ilmoitus laskuperustekorona alentamisesta vuoden 1999 alusta. Vahinkovakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo kasvoi 12 prosenttia 13,6 miljardiin markkaan. Maksutuloon sisältyi lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kertaluonteinen 700 miljoonan markan erä. Lakisääteisen työeläkevakuutuksen maksutulo kasvoi 14 prosenttia 29,1 miljardiin markkaan muun muassa palkkasumman kasvun takia.

Lakisääteinen työeläkevakuutuksen osuus vakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutulosta oli 52 prosenttia. Kaikkien lakisääteisten vakuutusten osuus vakuutusyhtiöiden maksutulosta oli 61 prosenttia.

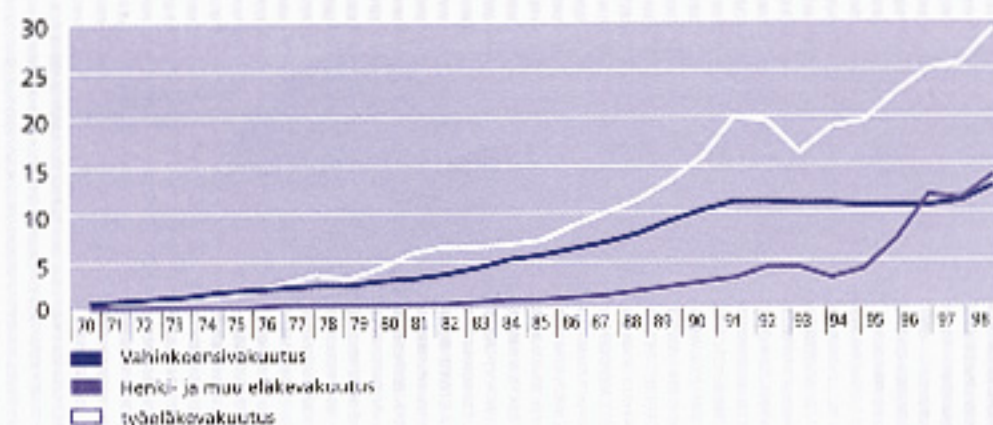
Kokonaisvakuutusmaksutulon jakauma 1998 (1997)

Vakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutulo vuonna 1998, mmk

	1997	1998	muutos-%
Eläkevakuutus			
- lakisääteinen eläkevakuutus	25 512	29 118	14,1
Henkivakuutus			
- yksilöllinen henkivakuutus	7 343	9 273	26,3
- yksilöllinen eläkevakuutus	2 121	2 432	14,7
- vapaaehtoinen ryhmäeläkevakuutus	1 395	1 541	10,4
- vapaaehtoinen ryhmähenkivakuutus	233	281	20,2
- työntekijäin ryhmähenkivakuutus	179	180	0,6
- jälleenvakuutus	111	75	-32,2
Henkivakuutus yhteensä	11 382	13 781	21,1
Vahinkovakuutus			
- lakisääteinen tapaturma	2 534	3 286	29,7
- muu tapaturma ja sairaus	703	748	6,5
- maa-ajoneuvot	1 581	1 688	6,8
- meri- ja lentoalukset, kuljetus	590	588	-0,3
- palo- ja muu omaisuusvahinko	2 530	2 575	1,8
- moottoriajoneuvon vastuu	1 994	2 267	13,7
- vastuu	519	697	34,3
- luotto ja takaus	367	307	-16,5
- oikeusturva	138	137	-0,8
- muu ensivakuutus	241	282	17,1
Vahinkoensivakuutus yhteensä	11 196	12 575	12,3
- kotimainen jälleenvakuutus	483	484	0,2
- ulkomainen jälleenvakuutus	466	510	9,6
Vahinkovakuutus yhteensä	12 145	13 569	11,7
YHTEENSÄ	49 039	56 468	15,2

Kokonaisvakuutusmaksutulo 1970 - 1998, mrd mk

Vakuutustalouden kehitys

Vahinkovakuutus

Vahinkoensivakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo nousi 12 prosenttia 12,6 miljardiin markkaan. Tästä kasvusta noin 6 prosenttiyksikköä eli 700 miljoonaa markkaa selittyi lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvausvastuun kasvattamiseksi peritystä kertaluonteisesta erästä. Ilman tätä kertaluonteista erääkin maksutulo kasvoi nopeammin kuin edellisinä vuosina. Pääsyy tähän oli vilkastunut taloudellinen toimeliaisuus.

Vahinkovakuutuksen markkinaosuudessa, joissa on mukana yhtiöiden ulkomailta saama maksutulo sekä vakuutusyhtiöiden maksutulo, jatkui isojen vakuutusryhmittymien kasvu pienten kustannuksella. Tämä kehitys on kuitenkin hidasta, eikä markkinaosuudessa ole tapahtunut suuria muutoksia. Viisi suurinta vakuutusyhtiöryhmittymää kasvatti markkinaosuuttaan melkein prosentin. Suurin kasvu oli Sampo-ryhmällä, jonka markkinaosuus kasvoi puoli prosenttia 34,6 prosenttiin. Yrittäjien-Fennia kasvatti markkinaosuuttaan 0,4 prosentilla 9,2 prosenttiin. Tapiolan markkinaosuus oli 13,2 prosenttia, jossa oli kasvua 0,2 prosentilla. Pohjola-yhtiöiden markkinaosuus aleni 0,2 prosenttia 24,4 prosenttiin. Pääosan vakuutusyhtiöistä sisältävän Lähivakuutusryhmän markkinaosuus kohosi 0,1 prosenttiyksiköllä 7,1 prosenttiin. Vahinkovakuutusyhtiöitä on yhteensä 34 kappaletta.

Vahinkovakuutuksen neljä suurinta luokkaryhmää ovat lakisääteinen tapaturmavakuutus, palo- ja muu

omaisuusvahinkovakuutus sekä maa-ajoneuvot ja moottoriajoneuvon vastuuvakuutus. Näiden osuus vahinkovakuutuksen ensivakuutuksesta on yli 78 prosenttia.

Korvausvastuun kasvattaminen nosti lakisääteisen tapaturmavakuutuksen maksutuloa 30 prosenttia 3,3 miljardiin markkaan. Yhtiöt joutuivat vahvistamaan korvausvastuitaan laskuperustekoron alentamisen sekä ihmisten pidentyneen eliniän takia. Normaalisti lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo seuraa palkkasumman kehitystä. Tänä vuonna sääntö ei pitänyt paikkaansa. Jos maksutulosta poistetaan korvausvastuun 700 miljoonan markan erä, kasvu oli hyvin maltillista.

Vakuutusyhtiöille ja valtiokonttorille ilmoitettiin 139 880 työtaturmaa vuonna 1998. Työtaturmat lisääntyivät 4,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Työtaturmien kasvuvauhti kiihtyi taloudellisen toiminnan vilkastumisen myötä. Myös kuolemaan johtaneiden työtaturmien määrä kasvoi. Kaikista työtaturmista 179 kappaletta johti kuolemaan. Kuolemaan johtaneet työtaturmat lisääntyivät 7 prosenttia.

Muu tapaturma- ja sairausvakuutus kasvoi 748 miljoonaa markkaan. Kasvua viime vuoteen verrattuna oli 7 prosenttia.

Moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen (liikennevakuutus) maksutulo kasvoi 14 prosenttia 2,3 miljardiin markkaan. Syytä oli maksutason korotusten lisäksi ajoneuvokannan kasvu. Vakuutusyhtiöille ilmoitettiin

liikennevahinkoja 103 865 kappaletta. Kasvu oli peräti 7 prosenttia. Liikennevahinkojen poikkeuksellisen nopea kasvu kertoo talouden noususuhdanteesta. Sitä huolimatta kuolemaan johtaneet liikennevahingot vähenivät. Poliisin mukaan onnettomuuksissa sai surmansa 396 henkilöä, jossa vähentymistä edellisvuoteen oli 8 prosenttia.

Maa-ajoneuvot luokkaryhmän maksutulo (vapaaehtoinen autovakuutus) kasvoi noin 7 prosenttia 1,7 miljardiin markkaan. Maksutuloa kasvatti ajoneuvokannan uusiutuminen. Moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen tavoin vahinkokenitys huononi merkittävästi. Vakuutusyhtiöille ilmoitettiin 199 341 autovahinkoa, kasvua oli yli 11 prosenttia.

Palo- ja muiden omaisuusvahinkojen maksutulo kohosi inflaation verran eli vajaa 2 prosenttia 2,6 miljardiin markkaan. Yli 10 miljoonan markan suurvahinkojen lukumäärä pysyi ennallaan seitsemässä kappalessa. Suurin vahinko, 45 miljoonaa markkaa, aiheutti Karhulan lasikuitutehtaan palosta.

Taloudellisen tilanteen parantuessa luottovakuutusten perusteella maksettavat korvaukset vähenevät ja riskin pienentyessä maksutulo laskee. Luotto- ja takausvakuutuksen maksutulo alenikin noin 17 prosenttia 307 miljoonaa markkaan. Vastuuvakuutuksen maksutulo sen sijaan kohosi yli kolmanneksen 697 miljoonaa markkaan.

Maksutulo väheni aine prosentin sekä meri-, lentolukset ja kuljetus -vakuutusluokassa että oikeusturvavakuutuksissa.

Vastaanotetun jälleenvakuutuksen maksutulo oli yhteensä alle miljardi markkaa ja se jakautui noin puoleksi ulkomaisen ja kotimaisen jälleenvakuutuksen kesken. Jälleenvakuutuksen osuus koko vahinkovakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulosta oli vain hieman yli 7 prosenttia. Vastaanotettu jälleenvakuutus mukaan luettuna vahinkovakuutuksen kokonaisvakuutusmaksutulo kohosi 13,6 miljardiin markkaan.

Vahinkovakuutusliikkeen kannattavuuden arviointia vaikeuttaa eräiden kertaluonteisten erien vaikutus vakuutusmaksutuottoihin ja korvauskuluihin. Vahinkosuhde parani 6,5 prosenttiyksikköä ja oli 86,6 prosenttia. Liikekulusuhde nousi 0,2 prosenttiyksikköä 20,3 prosenttiin. Yhdistetty kulusuhde, joka sisältää edelliset, laski 112,6 prosentista 106,9 prosenttiin.

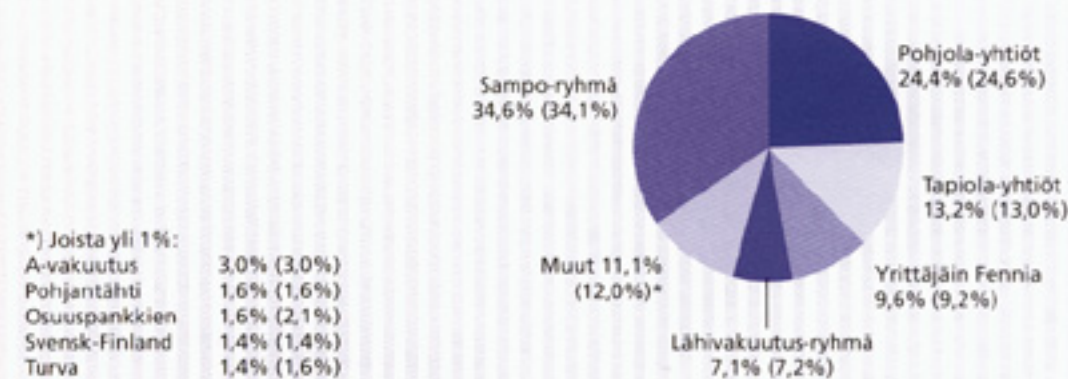
Vahinkovakuutusyhtiöiden vakuutustekninen kate parani 39 prosenttia -834 miljoonaa markkaan. Vakuutusliikkeen tulos parani selvästi aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Liikevoitto, jossa ovat mukana myös sijoitustuotot, kasvoi peräti 72 prosenttia ja oli 4,3 miljardia markkaa. Liikevoiton osuus liikevaihdosta nousi lähes 21 prosenttiin. Jo koimantena vuonna peräkkäin erityisesti sijoitusmarkkinoiden myönteinen kehitys heijastui vahinkovakuutusyhtiöiden tuloksiin.

Omaisuuksien arvonnousu kasvatti myös vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuutta. Vakavaraisuuspääoma koostuu vahinkovakuutusyhtiöissä omasta pääomasta, varauksista, poistoerosta, tasoitusmäärästä ja arvostuseroista. Edellisvuoden vertailukelpoinen vaka-

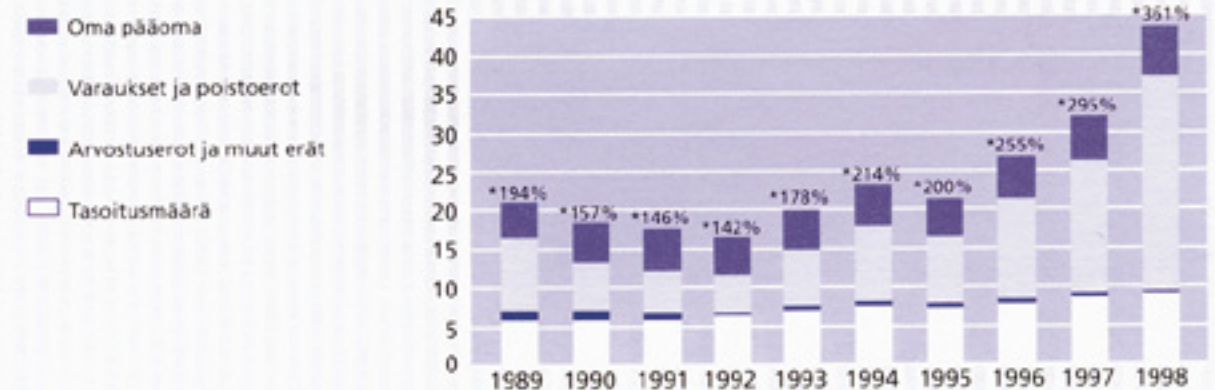
Vahinkovakuutuksen markkinaosuudet 1998 (1997)

Kotimainen ensivakuutus, kokonaisvakuutusmaksutulo yhteensä 13,2 mrd mk

Vakavaraisuuspääoman kehitys vahinkoyhtiöissä 1989 - 1998, mrd mk

*) Vastuunkantokyky-% = vakavaraisuuspääoma/vakuutusmaksutuotot

varaisuus, joka pitää sisällään Pohjolan holdingin erotaman vakavaraisuuden, kasvoi 37 prosenttia ja nousi 43,6 miljardiin markkaan. Näin laskettuna vahinkovakuutusyhtiöiden vastuunkantokykyprosentti, joka on yhtiöiden vakavaraisuuspääoma jaettuna vakuutusmaksutulolla, nousi 361 prosenttiin. Toinen mittari, jolla vakavaraisuutta mitataan on vakavaraisuuspääoman suhde vastuuelkaan. Vahinkoyhtiöillä se nousi 162 prosenttiin, jota myöskin voidaan pitää erittäin korkeana lukuna.

Henkivakuutus

Henkivakuutuksen kokonaismaksutulo kohosi 13,8 miljardiin markkaan. Kasvu oli runsas viidennes edellisvuoteen verrattuna. Maksutulo kasvoi kaikissa ensivakuutuslajeissa. Yksi syy maksutulon kasvuun oli sosiaali- ja terveysministeriön päätös suurimman sallitun laskuperustekoron alentamisesta uusien sopimusten osalta vuoden 1999 alusta lähtien. Maksutulon kasvu kiihtyi tämän takia voimakkaasti vuoden lopussa. Suurin, yli neljänneksen, kasvu oli yksilöllisessä henkivakuutuksessa. Yksilöllisen eläkevakuutuksen kasvu hidastui 15 prosenttiin. Vapaaehtoinen ryhmäeläkevakuutus kasvoi yli 10 prosenttia ja vapaaehtoinen ryhmähenkivakuutus kasvoi yli 20 prosenttia.

Henkivakuutusta harjoittavia yhtiöitä oli Suomessa 13 kappaletta. Yhtiöiden markkinaosuuksissa tapahtui voimakkaita muutoksia, joista osa johtui ulkomaisen maksutulon kasvusta. Merita Henkivakuutus kasvatti markkinaosuuttaan peräti 6,7 prosenttiyksiköllä ja hallitsee nyt kolmannelta markkinoista. Viime vuonna markkinaosuuttaan menettänyt Pohjola-yhtiöt kasvatti markkinaosuutensa neljännekseen 5,8 prosenttiyksikön nousulla. Sampo-ryhmä menetti markkinaosuuttaan 3,2 prosenttiyksikköä ja sen markkinaosuus oli reilu viidennes, 22,9 prosenttia. Eniten markkinaosuuttaan menetti osuuspankkien Aurum, jonka markkinaosuus melkein puolittui 11,1 prosentista 6,3 prosenttiin. Myös Tapiola-yhtiöiden markkinaosuus putosi 10,3 prosentista 6,8 prosenttiin. Muiden yhtiöiden yhteenlaskettu osuus oli 6,3 prosenttia.

Ilmoitus laskuperustekoron alentamisesta kiihdytti ennen kaikkea yksilöllisen henkivakuutuksen maksutuloa. Kolmanneksen kasvu nosti maksutulon 9,3 miljardiin markkaan. Suurin kasvu tapahtui kapitalisaatiosopimuksissa, joiden osuus maksutulosta oli noin viidennes. Kapitalisaatiosopimukset ovat henkivakuutusopimuksia, jotka rakenteeltaan muistuttavat pankkien määräaikaistalletuksia. Kertamaksuisten kapitalisaatiosopimusten solmiminen on johtanut yksilöllisen henkivakuutuksen maksutulon voimakkaaseen heittelemiseen vuoden 1996 jälkeen. Vapaa-

ehtoisen ryhmähenkivakuutuksen maksutulo oli 281 miljoonaa markkaa ja kasvua oli viidennes. Työmarkkinaosapuolten sopima työntekijäin ryhmähenkivakuutus keräsi maksutuloa 180 miljoonaa markkaa.

Lakisääteistä eläketurvaa täydentävien vakuutusten, yksilöllisten ja ryhmävakuutusten, osuus koko henkivakuutuksen maksutulosta oli vain kolmannes. Yksilöllinen eläkevakuutus kasvatti yhä maksutuloaan. Maksutulon kasvu oli kuitenkin viime vuosia selvästi hitaampaa: vain 15 prosenttia. Edellisvuosina vapaaehtoinen eläkevakuutus on kasvanut 25-30 prosentin vuosivauhdilla. Kokonaisvakuutusmaksutuloa yksilöllisestä eläkevakuutuksesta kertyi 2,4 miljardia markkaa. Vapaaehtoisen ryhmäeläkevakuutuksen 10 prosentin kasvu oli myös normaalia hitaampaa. Vapaaehtoinen ryhmäeläkevakuutus muodostuu yritysten henkilöstölle ottamista vakuutuksista, joilla täydennetään työntekijöiden eläketurvaa. Maksutuloa kertyi tässä luokassa 1,5 miljardia markkaa.

Henkivakuutusyhtiöiden jälleenvakuutuksesta sama maksutulo laski kolmanneksen 75 miljoonaan markkaan. Henkivakuutuksen takaisnostot lähestyivät miljardin rajaa ja olivat 921 miljoonaa vuonna 1998.

Viime aikoina paljon huomiota saaneet sijoitussidonnaiset vakuutukset kasvattivat maksutulo-osuuttaan voimakkaasti. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus henkivakuutusyhtiöiden maksutulosta kohosi

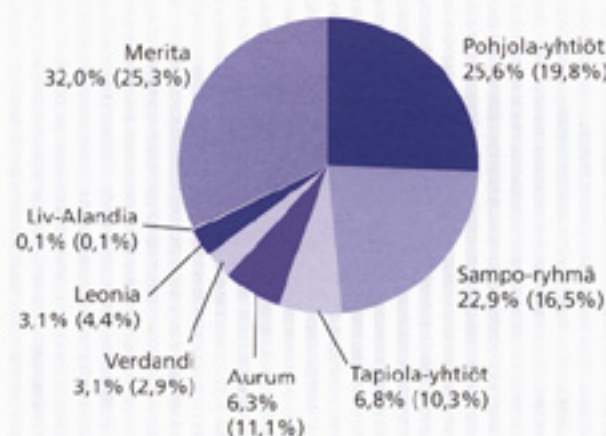
18 prosenttiin. Maksutulo nousi 608 miljoonasta 2,4 miljardiin, joten kasvua oli lähes 300 prosenttia. Kahdessa vuodessa maksutulo on lähes kaksikymmenkertastunut. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus henkivakuutusyhtiöiden vastuuelasta on kuitenkin vielä vaatimaton – noin viisi prosenttia.

Maksutuloa paremmin vakuutusäästöjen kehitystä kuvaa henkivakuutusyhtiöiden taseen vakuutustekninen vastuuelka, johon säästöt ja maksussa olevat korvaukset kirjataan. Vastuuelka kasvoi 70,5 miljardiin markkaan. Vastuuelka kasvoi edellisvuoteen verrattuna kolmanneksen. Kotitalouksien osuus henkivakuutusyhtiöiden vastuuelasta on runsas puolet.

Henkivakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset olivat yhteensä 4,4 miljardia markkaa ja pysyivät edellisvuoden tasolla. Korvauskulut kasvoivat 18 prosenttia 4,3 miljardista 5 miljardiin markkaan. Liikekulut alenivat kuusi prosenttia 820 miljoonasta 770 miljoonaan. Henkivakuutuksen vakuutustekninen tulos nousi –309 miljoonasta 450 miljoonaan. Lisäksi henkivakuutusyhtiöt jakoivat hyvityksiä tai alennuksia noin miljardi markkaa asiakkailleen. Edellisvuonna hyvityksiä jaettiin yli 2,3 miljardia. Tähän summaan sisältyi merkittävässä määrin Suomi-yhtiön kertaluontoisia asiakashyvityksiä.

Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuuspääoma nousi 59 prosenttia ja kohosi 21,1 miljardiin mark-

Henkivakuutuksen markkinaosuudet 1998 (1997)
Ensivakuutuksen maksutulo yhteensä 13,7 mrd mk

Yksilöllinen henki- ja eläkevakuutus, mrd mk
Kokonaisvakuutusmaksutulo 1989 – 1998
Deflatoitu elinkustannusindeksillä 1998 = 100

□ Yksilöllinen eläkevakuutus
■ Yksilöllinen henkivakuutus

